

DECEMBER 2019 ■

ROVISIE

"DE RAAD STEMDE
UNANIEM IN
MET ONS GROEN-
BELEIDSPLAN"

SAMEN AAN DE
SLAG MET DE
KWALITEIT VAN
GRONDSTOFFEN

"PLAGEN EN
ZIEKTES KOMEN
STEEDS MEER
VOOR"

MILIEU-
BRENGSTATION
BIEDT SERVICE
VOOR SCHEIDEN
GROFVUIL

"GEMAK IS HET SLEUTELWOORD" / GEDREVEN DOOR WAARDE /
PROJECTTROTTS / INZAMELEN MET ELEKTRISCHE ZIJLADER / HEERDE
GAAT VOOR 100 PROCENT CIRCULARITEIT / BLIK OP DE TOEKOMST

Verbonden ■ Vakmanschap ■ Vooruitstrevend

Inhoudsopgave

Redactie

NV ROVA Holding

Teksten

ROVA

MCM tekst

Fotografie

Rick Meinen Studio

Fotografie JZ

Rick Kloekke Fotografie

Vormgeving

VILLA5

Drukwerk

Koninklijke

Van der Most BV

Volop in beweging

Voorwoord

03

"Gemak is het sleutelwoord"

Over ROVA

04

Gedreven door waarde

ROVA in 2025

06

Nieuw voorlichtingslokaal in Winterswijk

Projecttrots

07

"Plagen en ziektes komen steeds meer voor"

Inspirerend voorbeeld

08

Stil en milieuvriendelijk: inzamelen met elektrische zijlader

Partnerverhaal

10

Meldingen buitenruimte op de kaart

Projecttrots

13

Milieubrengrstation biedt service voor scheiden grofvuil

ROVA in beeld

14

Heerde gaat voor 100 procent circulariteit

Gemeente over ROVA

16

Van stortplaats naar zonnepark

Projecttrots

19

Samen aan de slag met de kwaliteit van grondstoffen

Landelijke ontwikkelingen

20

"De raad stemde unaniem in met ons groenbeleidsplan"

Gemeente en ROVA om tafel

22

CirkelWaarde

Blik op de toekomst

25

ROVA Groentour steeds beter

Blik op de toekomst

26

De vernieuwde ROVA-app

Blik op de toekomst

26

Afvalcoach gaat digitaal

Blik op de toekomst

27

Wilt u reageren?

U kunt met tips, reacties en vragen bellen met (038) 427 37 35 of mailen naar voorlichting@rova.nl.

VOORWOORD

Volop in beweging

ROVA is volop in beweging; we blijven vernieuwen. In deze Rovisie leest u over actuele projecten, zoals ons zonnepark op stortplaats Bovenveld, onze nieuwe educatieruimte in Winterswijk, de circulaire ambachtscentra in Amersfoort en Zwolle en ons programma #Terugwinnaars, voor het verbeteren van de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen. Ook is er veel aandacht voor de samenwerking met gemeenten en toeleveranciers op het gebied van duurzaamheid. Een mooi voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van een volledig elektrische vrachtwagen voor de afvalinzameling. Kortom, veel mooie uitdagingen waar we vol enthousiasme aan werken.

Ondertussen is de wereld om ons heen ook volop in beweging. Denk aan de onvoorziene klimateffecten op de leefomgeving, de invoering van de verbrandingsbelasting op restafval en de dalende opbrengsten voor ingezamelde grondstoffen. Met name die laatste twee ontwikkelingen resulteren in stijgende lasten, wat inwoners merken aan hogere gemeentelijke heffingen.

Wij zien het als onze taak om balans te brengen in de externe ontwikkelingen en de kwaliteit van ons werk. We gaan immers voor meer waarde uit afval en grondstoffen en meer waarde in de publieke buitenruimte. Daarom werken

we met goede mensen aan een goede uitvoering van onze taken en bieden we waar nodig maatwerk. Ook focussen we meer op de dialoog met inwoners en kijken we samen met gedragsdeskundigen hoe we onze communicatie in woord en beeld hierop kunnen laten aansluiten. Samen houden we onze omgeving veilig, leefbaar en schoon. Wij wensen u veel leesplezier en gaan graag met u in gesprek over deze en andere ontwikkelingen.

Managementteam ROVA:

Aiko Klein, Coert Peters, Marco van Lente,
Monique de Jong en Ramon van Rossum

Wim Schuit,
Regiomanager Eemland bij ROVA

VERNIEUWD MILIEUBRENGSTATION IN AMERSFOORT

“Gemak is het sleutelwoord”

Het milieubrengstation in Amersfoort wordt vernieuwd. De nieuwe inrichting is naar verwachting klaar in de loop van 2020. Service, overzicht en een vlotte doorstroming zijn de speerpunten. “Kortom: gemak”, zegt Wim Schuit, Regiomanager Eemland bij ROVA. “Want hoe meer gemak, hoe beter de inzameling van grondstoffen verloopt.”

“H et milieubrengstation van ROVA zit in Amersfoort al sinds jaar en dag aan de Nijverheidsweg-Noord. De voorzieningen op het terrein zijn door de jaren heen stukje bij beetje uitgebreid. Met de inzichten en mogelijkheden van nu, zouden we het terrein anders indelen. Ook de borden kunnen worden opgefrist, de doorstroming kan beter en we kunnen het inwoners makkelijker maken om afval weg te brengen, bijvoorbeeld door een alternatief te vinden voor de trapjes bij containers”, schetst Schuit de verbeterpunten van het huidige milieubrengstation. Hoewel het milieubrengstation over een paar jaar zeer waarschijnlijk

verhuist naar bedrijventerrein Vinkenhoef, vanwege andere gemeentelijke plannen rond de Nijverheidsweg-Noord, voert ROVA toch de vernieuwingen uit op deze locatie. “Dat maakt het direct makkelijk, veilig en prettig werken. En de inzichten die we hier opdoen, kunnen we tegen die tijd ook op de nieuwe locatie toepassen”, zegt Schuit. “Bovendien is de verhuizing een operatie die jaren voorbereiding vraagt.”

Onder meer de volgende dingen worden veranderd: een moderne en professionele ROVA-uitstraling, nieuwe omheining en gelijkvloerse stortplekken voor

materialen. Daarnaast creëren we meer ruimte op het terrein, zodat auto's op drukke dagen niet op de openbare weg hoeven te wachten.

Werkgemak en veiligheid

Door het terrein anders in te delen, blijven de grote wagens van ROVA en de auto's van bezoekers gescheiden. Dat vergroot het werkgemak en

de veiligheid op het milieubrengstation. In de nieuwe indeling staan alle verzamelplekken voor grondstoffenstromen op hun eigen plek in een ovaal.

“We pakken telkens een andere plek op het terrein aan”

Bezoekers rijden daar via de binnenkant van de ovaal langs en laten hun materialen achter. ROVA-medewerkers rijden met hun voertuigen langs de buitenkant.

Logistieke uitdaging

De vernieuwing van het milieubrengstation is een logistieke uitdaging, vooral omdat alles tijdens de werkzaamheden in bedrijf blijft. “Samen met de aannemer hebben we een stappenplan gemaakt. We pakken telkens een andere plek op het terrein aan. Bezoekers zullen grondstoffensoorten daarom gedurende de aanpassing op een andere plek moeten achterlaten.”

De tijdelijke werkwijze communiceert ROVA voorafgaand en tijdens de werkzaamheden via e-mails, sociale media en met borden op locatie.

Makkelijker inzamelen

Het resultaat van de operatie is volgens Schuit dat de grondstoffenstromen makkelijker worden ingezameld en inwoners daarom ook meer geneigd zijn hun materialen daadwerkelijk te brengen. “Gemak is het sleutelwoord als het om afval scheiden en grondstoffen inzamelen gaat”, zegt Schuit, “en gemakkelijker wordt het vanaf komend jaar in Amersfoort.” ■

Circulaire ambachtscentra

Deze zomer heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een prijsvraag uitgeschreven voor Circulaire Ambachtscentra. Een circulair ambachtscentrum is een plek waar producten gerepareerd en materialen hergebruikt worden. Maar liefst 43 gemeenten hebben een plan ingediend. Amersfoort en Zwolle zijn beide uitgekozen voor financiële ondersteuning van hun plan.

Zwolle heeft een plan opgesteld voor het Circulair Ambachtscentrum 'WaardeRing' naar Zwols model. Dit model gaat uit van de bestaande activiteiten en organisaties. Het plan heeft als doel bestaande samenwerkingen te optimaliseren en nieuwe samenwerkingen te onderzoeken. Daarnaast worden kansen gezien voor een Lifestyle winkel in het centrum van Zwolle, waar de aansluiting met het 'niet-kringloop'-publiek wordt gemaakt.

Amersfoort noemt haar Circulaire Ambachtscentrum een Retourboulevard. Hierbij wordt gedacht aan het bundelen van de verschillende functies in 'hubs'. Zo zouden consumenten bijvoorbeeld op één plek terecht kunnen voor het afdanken van al hun spullen, of kunnen alle reparaties op één (andere) locatie plaatsvinden. Voorop staat dat het plan samen met de betrokken partners uitgewerkt wordt. ■

Gedreven door waarde

Aan de vooravond van 2020 presenteert ROVA haar strategie voor de komende vijf jaar. In de periode 2020-2025 gaan we door op de ingeslagen weg; samen met gemeenten en inwoners zorgen we voor een mooie en schone leefomgeving.

We gaan voor minder afval en meer hergebruik, groen en biodiversiteit. Dat houdt verband met zowel het beheer van de buitenruimte als het inzamelen van afval en grondstoffen, de twee domeinen waarin ROVA namens de aangesloten gemeenten actief is. Voor de komende jaren zijn dit onze strategische doelen.

DOELEN AFVAL & GRONDSTOFFEN

1. Minder grondstoffenverspilling

In 2025 zijn inwoners zo goed geïnformeerd over afvalscheiding, dat er aantoonbaar minder (rest) afval is.

2. Betere verwaarding afvalstoffen

In 2025 hebben we aantoonbare resultaten bereikt in het beter benutten van ingezamelde grondstoffen, vooral in de recycling van luiers, plastics, organisch afval en textiel.

3. Optimalisatie inzamelsystemen

In 2025 zijn onze inzamelsystemen zodanig ingericht en uitgelegd aan inwoners, dat er een grote mate van draagvlak bestaat voor afvalscheiding en alle gemeenten gemiddeld beneden de 100 kilo restafval per inwoner per jaar scoren.

4. Hogere klanttevredenheid

In 2025 leidt onze geoptimaliseerde dienstverlening tot een 8 voor klanttevredenheid.

5. Duurzamere bedrijfsvoering

In 2025 is onze bedrijfsvoering verder verduurzaamd. Voorbeelden hiervan zijn; meer circulair inkopen, emissiearme voertuigen en het opwekken van energie via ons zonnepark op Bovenveld.

DOELEN BEHEER BUITENRUIMTE

1. Uitbreiding dienstverlening gemeenten

In 2025 hebben we onze dienstverlening op het gebied van beheer buitenruimte uitgebreid. Hierdoor zijn we gegroeid in kennis en uitvoeringskracht, zodat we de uitvoeringskosten voor gemeenten verder kunnen beheersen en kunnen bijdragen aan een nieuwe ontwikkelthema's.

2. Kennispartner en adviseur leefomgeving

In 2025 is onze rol van kennispartner en adviseur leefomgeving verder versterkt, bijvoorbeeld door uitwisseling van innovaties in landelijke netwerken.

3. Leefbare, schone buurten

In 2025 is ons programma Mooi Schoon verder uitgewerkt en houden we buurten samen met inwoners schoon.

4. Meer en betere groenvoorzieningen

In 2025 weten we welke groenvoorzieningen biodiversiteit verbeteren en wateroverlast en hittestress verminderen. Samen met onze gemeenten hebben we deze maatregelen beproefd en toegepast.

5. Integraal beheer

In 2025 hebben we onze visie op integraal beheer van de buitenruimte uitgewerkt en gedemonstreerd. We bekijken ons werk meer door de bril van de inwoner en ondernemen van daaruit actie. ■

Nieuw voorlichtingslokaal in Winterswijk

“**N**a een flinke verbouwing is ons voorlichtingslokaal in Winterswijk gereed. 11 oktober ontvingen we daar de eerste basisschoolleerlingen voor het educatieprogramma ROVA Groentour. Onze ambitie is onze bedrijfsvoering duurzamer te maken. Daarom zijn de verbouwing en inrichting duurzaam uitgevoerd. Er zijn gerecyclede bakstenen en recyclebare vloertegels gebruikt, de scheidingswanden en gevel zijn voorzien van afvalhout en de oude kozijnen en een deel van de stoelen zijn overgespoten en hergebruikt. De verbouwing begeleiden was voor ons een intensieve en bijzondere ervaring, maar het mooiste resultaat is dat we inwoners van jong tot oud nu ook in Winterswijk een mooi inkijkje bij ROVA kunnen geven.” ■

Links:
Ben Liefink
Werfbeheerder

Rechts:
Ellie Westerveld
Medewerker
Servicedesk BBR

Verbonden ■ **Vakmanschap** ■ **Vooruitstrevend**

INSPIREREND VOORBEELD

“Plagen en ziektes komen steeds meer voor”

Joop Spijker, senior onderzoeker aan de Wageningen University & Research (WUR)

We konden er afgelopen zomer letterlijk niet omheen, de eikenprocessierups. Joop Spijker, senior onderzoeker aan de Wageningen University & Research (WUR), vertelt over de toename van plagen en ziektes in de buitenruimte en geeft oplossingen om die te verminderen.

“Plagen en ziektes in bomen en struiken komen de laatste decennia steeds meer voor. Denk aan de iepziekte, essentaksterfte, kastanjebloedingsziekte en de eikenprocessierups”, zegt Spijker.

“Het Nederlandse bomenbestand is niet gemixt genoeg”

De onderzoeker verklaart de toename met drie oorzaken. “Het Nederlandse bomenbestand is niet gemixt genoeg. We hebben lanen vol met alleen eiken. Krijg je dan een plaag van diertjes die van die boom leven, dan heb je meteen een gróte plaag”, legt Spijker uit. “Ten tweede, door de mondialisering reist de wereldbevolking meer en is er meer import en export. Bacteriën en insecten komen mee met toeristen en goederen. Dat de eikenprocessierups zich nu ook in Engeland bevindt, komt waarschijnlijk doordat er eitjes zaten in jonge eikenaanplant die door Brabantse kwekerijen is geëxporteerd”, legt Spijker uit. “Ten derde

verandert ons klimaat, wat ons land een geschikter leefgebied maakt voor bijvoorbeeld deze rups. En door de extreme droogte in de afgelopen twee jaar verzwakte de fijnspar en kreeg de letterzetter (een kever) vrij spel. Hij vrat de boom aan. Die bomen worden nu massaal gekapt in Nederland.”

Maatregelen

Gemeenten kunnen volgens de onderzoeker preventieve maatregelen treffen tegen plagen en ziektes. “In de gemeente

Westerveld bijvoorbeeld passen ze ecologisch bermbeheer toe, plaatsen ze nestkastjes voor insecten en doen ze projecten met boeren voor meer biodiversiteit. Zij hebben tachtig procent minder nesten van de processierups en in de nesten die ze nog wel vinden, zitten in negen van de tien keer sporen van vraat door natuurlijke vijanden, zoals sluipvliegen. Ook pleit ik voor de 10-20-30-regel, de richtlijn voor een gezond bomenbestand, met diversiteit qua boomsoorten en -families.”

Gemeenten die nu maatregelen willen treffen om de overlast van de eikenprocessierups komend jaar te beperken, zijn nog op tijd. Belangrijk is het tijdig opvolgen van de beheersstappen uit de Leidraad beheersing eikenprocessierups (monitoring, risico-inventarisatie en preventieve en curatieve bestrijding). “Bestrijden kan

biologisch, door aaltjes of een specifieke bacterie over de eiken te spuiten. De aaltjes eten de rups van binnenuit op. De bacterie voorkomt dat de rupsen vervellen, waardoor ze sterven.”

Preventief

Voor de langere termijn is ecologisch bermbeheer een preventief middel. Een berm waarin alles kan groeien en bloeien, trekt bijvoorbeeld de koolmees en de sluipwesp aan. Spijker: “De koolmees eet jonge rupsjes op, nog voordat ze brandharen krijgen. En de sluipwesp plaatst eitjes in de rups, waardoor die van binnenuit wordt opgegeten”. ■

PARTNERVERHAAL

Stil en milieuvriendelijk: inzamelen met elektrische zijlader

*Mathijs van der Mast
Directeur VDL Translift*

ROVA rijdt binnenkort met een stille, milieuvriendelijke zijlader voor het inzamelen van grondstoffen in minicontainers. Het is er één uit een serie van slechts vier elektrisch rijdende inzamelvoertuigen in Nederland – twee zijladers en twee bovenladers. Het elektrische chassis is ontwikkeld door DAF en de VDL Groep uit Eindhoven. VDL Translift, een van de 104 bedrijven uit de VDL Groep, heeft in samenwerking met ROVA en drie andere afval- en grondstoffeninzamelaars de opbouw ontworpen. Aan het woord is Mathijs van der Mast, directeur VDL Translift.

“Geen motorgeluid, geen dieselgeur en geen uitstoot van CO₂ en NOx. Dat zijn de belangrijkste voordelen van de nieuwe zijlader”, zegt Van der Mast. “Die unieke eigenschappen zijn mogelijk, doordat het voertuig op elektriciteit rijdt; door middel van de sets van twee grote batterijen.

Proeftuin

VDL Translift is al jaren ROVA's leverancier voor zijladers. “Zowel ROVA als wij hebben de wens om

duurzame voertuigen te maken”, zegt Van der Mast. “Toen we hiermee begonnen, vroegen we ROVA dan ook direct om deel te nemen aan de zogenaamde ‘proeftuin’, waarin we de voertuigen testen. ROVA denkt mee en houdt ons scherp. Wij kijken naar het voertuig als bouwer en ROVA kijkt ernaar als gebruiker. Die combinatie van zienswijzen heb je nodig in een dergelijk innovatieproces. Bovendien is ROVA vooruitstrevend, niet bang om nieuwe dingen te doen. Die pioniers hebben we nodig.”

“Pioniers hebben we nodig”

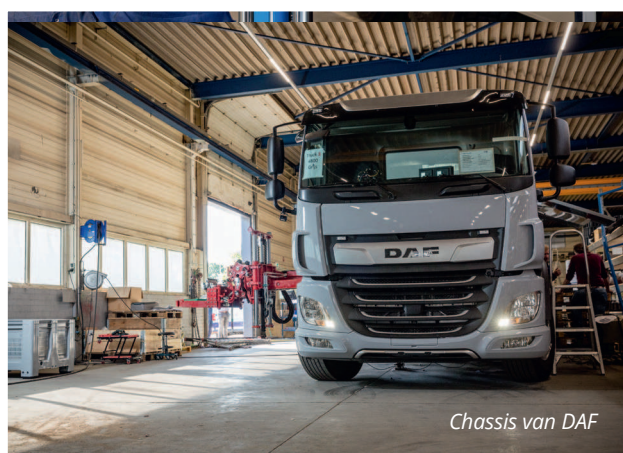
Toepassing

VDL Translift is één van de honderdvier bedrijven onder de vlag van VDL Groep. Binnen de groep worden ook elektrische bussen gemaakt. De kennis van elektrisch rijden is nu toegepast in het chassis van DAF, partner van VDL Groep. Het resultaat is een volledig elektrische zijlader.

“Het voertuig werkt. Dat wijzen de berekeningen van TNO uit”, zegt Van der Mast overtuigd. “Wat we met deze eerste serie nog moeten onderzoeken, is of er verbeterpunten zijn en hoe goed ‘ie precies presteert. De bedoeling is dat

Montage grijparm zijlader

Chassis van DAF

de zijlader de hele dag inzamelt en tussentijds kan ROVA binnen een halfuur de batterijen opladen middels het bijbehorende laadstation van 300 kWatt; vergelijkbaar met een conventionele zijlader.”

Optimaliseren

Om het voertuig geschikt te maken voor de praktijk, heeft ROVA gegevens en ervaringen gedeeld met VDL Translift. Bijvoorbeeld over de routes die zijladers rijden, de omstandigheden en het energieverbruik van de dieselvariant. “Het komende halfjaar loopt de proeftuin en test ROVA de elektrische zijlader”, zegt Van der Mast. “De chauffeurs die ermee gaan rijden, trainen we. Allereerst qua bediening van het voertuig, maar later ook qua bewust en zuinig rijden. Andersom voedt ROVA ons met de eerste ervaringen. Ze komen vast en zeker ‘kinderziektes’ tegen. Met die kennis kunnen wij het voertuig optimaliseren.”

De evaluatie qua energieverbruik heeft VDL Translift in de planning voor een later moment in de ‘proeftuin’.

Kale opbouw van de zijlader

montage van één grote set accu's

“VDL Translift is samen met ROVA op een groene missie”

“Uit VDL’s ervaring met elektrische bussen blijkt dat het verbruik sterk afhangt van de rijstijl van de chauffeurs. We laten daarom iedereen eerst wennen en gaan daarna pas aandacht vestigen op zuinig rijden.”

Levensduur

Ten opzichte van een diesel-zijlader voorkomt de elektrische zijlader 12,5 ton CO₂-uitstoot per jaar. Dit staat gelijk aan de opname van een bos van 20.000 vierkante meter. Bovendien heeft de aandrijflijn een langere levensduur dan die van een dieservoertuig. In meerdere opzichten een duurzaam voertuig dus.

Toekomst

Van der Mast ziet toekomst in de elektrische zijlader. “We gaan ervan uit dat dit een vervolg krijgt. Dit model is met name geschikt voor stedelijk gebruik, vanwege de korte afstanden en omdat je juist in de stad geen uitstoot en geluidsoverlast wil. Het thema ‘the livable city’ krijgt steeds meer aandacht, denk aan de lage-emissiezones die per 2025 in Nederlandse steden gelden. VDL Translift is samen met ROVA op een groene missie.” ■

Meldingen buitenruimte op de kaart

“ROVA ontvangt dagelijks veel meldingen. Bijvoorbeeld over scheve verkeersborden, illegale afvalstortingen of overhangende takken. Als we die meldingen in kaart brengen, krijgen we veel nieuwe inzichten. Daarom heb ik ArcGIS ingericht. ArcGIS verbindt locatiegegevens en informatie over geografische objecten. Ook kan ik met ArcGIS verschillende informatiekaartlagen over elkaar plaatsen, waardoor we de meldingen gerichter, efficiënter en effectiever kunnen afhandelen. En we kunnen trends ontdekken. Dat helpt om gerichte maatregelen te nemen. Als bijvoorbeeld in een straat vaker dezelfde melding binnenkomt, gaan we kijken of hier iets anders aan de hand is. ArcGIS heeft zoveel functionaliteiten waarmee we informatie kunnen analyseren, dat ik niet kan wachten om het ook voor andere projecten in te zetten!” ■

**Tim
de Jong**

Senior Analyst
Bedrijfsvoering

Verbonden ■ Vakmanschap ■ Vooruitstrevend

Milieubrengstation biedt service voor scheiden grofvuil

De inwoners van de gemeente Steenwijkerland scheiden veel afval en grondstoffen zelf aan huis. Maar bijvoorbeeld een bankstel, een oude kast of kapotte magnetron brengen de inwoners naar het ROVA-milieubrengstation. Zo wordt recycling van grondstoffen mogelijk gemaakt. Wij nemen een kijkje op het ROVA-milieubrengstation van gemeente Steenwijkerland.

Gemeente Steenwijkerland is de eerste ROVA-gemeente die omgekeerd inzamelen heeft ingevoerd in 2011. Door het wegbrengen van het restafval naar de ondergrondse containers in de wijk is het restafval met 130 kilogram per inwoner afgenomen. Dat betekent dat inwoners uit Steenwijkerland goed scheiden. Aan huis en ook via het milieubrengstation.

Norbert Nijenhuis komt aanrijden en zet zijn auto op de weegbrug. Door sloopwerkzaamheden aan zijn huis en schuur heeft hij een aanhanger vol met hout en bouw- en sloopafval. Bij de balie meldt Norbert zich, waarna ROVA-medewerker Jan van Etten hem naar de juiste containers wijst door middel van containernummers. "Heel handig die nummers, daardoor hoef ik minder te zoeken." Bij de containers vraagt Norbert aan ROVA-medewerker Ricardo van den Hoonaard nog even waar het materiaal in de zak naartoe kan. "Dit mag ook in de container voor bouw- en sloopafval", geeft Ricardo aan. Norbert woont in Kuinre op 30 minuten rijden van het milieubrengstation. "Ik ben blij met de service, maar voor mij ligt het te ver weg. Als ik veel afval heb, huur ik liever een container bij huis." Als de aanhanger leeg is, rijdt Norbert weer naar de weegbrug om het aantal gebrachte kilo's af te rekenen.

Meest gebrachte afvalstromen in Steenwijk

Hout B-kwaliteit, zoals geveerd hout, deuren en geplastificeerd

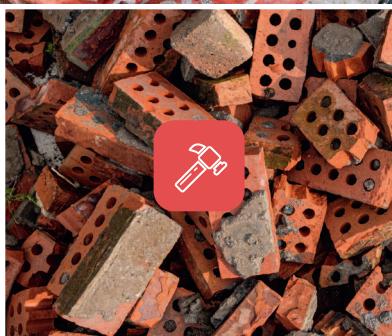
hout wordt het meest gebracht. Gemiddeld zo'n 31,8 ton per maand. Daarna komt bouw- en sloopafval, zoals (steen)beton, laminaat en isolatiemateriaal met gemiddeld zo'n 25,1 ton per maand. De sorteer- en verwerkingsbedrijven maken van dit afval weer nieuwe producten, zoals spaanplaat of verhardingsmateriaal voor onder het wegdek.

Verfblikken op zolder

Even later komen we Paula Hensen uit Oldemarkt tegen. Haar auto staat al voor de slagboom voor het wegbrengen van gratis afvalstromen. Ze heeft klein chemisch afval (kca) bij zich. "De chemobox in de schuur zat vol door een verbouwing van twee jaar geleden, zelfs op zolder stonden nog oude halfvolle verfblikken. Hoog tijd om het weg te brengen." Paula is erg te spreken over het milieubrengstation, vooral over de vriendelijkheid en behulpzaamheid van de medewerkers. Bij het kca-inleverpunt geeft Paula aan dat ze niet weet wat precies met kca of andere afvalstromen gebeurt, maar ze verwacht wel dat ROVA het goed verwerkt. "Daarom brengen we het immers. Nu zelfs meer dan eerder, toen we nog een restafvalcontainer aan huis hadden, want heel eerlijk gezegd, ging klein bouw- en sloopafval toen weleens in de container." ■

Paula Hensen

Wethouder Yasemin Cegerek (links) en
beleidsmedewerker Robinia Perlot (rechts)

GEMEENTE OVER ROVA

Heerde gaat voor 100 procent circulariteit

Heerde toont ambitie. De gemeente wil in 2025 honderd procent circulair zijn. Wethouder Yasemin Cegerek en beleidsmedewerker Robinia Perlot vertellen hoe en waarom.

De wereldbevolking groeit deze eeuw van 7,7 naar 11,2 miljard mensen, voorspellen de Verenigde Naties. Voor wethouder Cegerek is het duidelijk: "We kunnen de aarde niet blijven uitputten. We hebben de grondstoffen nodig." De gemeente wil haar inwoners het goede voorbeeld geven en heeft zich voorgenomen in 2025 honderd procent circulair te zijn. "We willen gebruikte spullen een tweede leven geven en afval

optimaal scheiden, zodat gft, textiel, papier, pmd en glas als grondstof dienen."

"Gebruikte spullen een tweede leven geven"

In het Heerder gemeentehuis, staat een bankje met een patchwork zitting van diverse soorten spijkerstof. "Dit bedoel ik", zegt Cegerek, "van oude kleding maken mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij Zoethout nieuwe producten. De Toekomststoel, gemaakt door ROVA, is ook een voorbeeld. De zitting is gemaakt van een krat dat anders misschien de verbrandingsoven in was gegaan."

Mooie cijfers

Het gaat goed in Heerde met het scheiden van afval en grondstoffen. Met een scheidingspercentage van 81 procent zit Heerde boven het landelijk gemiddelde van 75 procent. En waar het landelijk de bedoeling is dat de gemiddelde inwoner in 2020 maximaal 100 kilo restafval achterlaat, zit Heerde nu al op slechts 97 kilo.

“Inwoners bedenken zélf doelstellingen en acties”

“We willen de hoeveelheid restafval nog verder verminderen, met 30 kilo per inwoner. Dat is een mooie stap op weg naar ons doel van 100 procent circulariteit”, zegt Perlot. “Natuurlijk hou je altijd afval over”, vult Cegerek aan. “Luiers en incontinentiemateriaal bijvoorbeeld. Het is de kunst daar ook wat van te maken. Binnen CirkelWaarde, een samenwerkingsverband van de drie grondstoffeninzamelaars Circulus Berkel, AVU en ROVA, heeft de verwerking van luiers hoge prioriteit.”

Qua textiel ziet de wethouder nog ruimte voor verbetering. De gemiddelde inwoner van Heerde gooit momenteel jaarlijks 8 kilo textiel met het restafval weg. Cegerek: “Veel kleding kan opnieuw worden gedragen en anders kan het worden vervoerd voor nieuwe toepassingen.”

GEMEENTEN OVER ROVA

Heerde circulair

Om het milieu, de grondstoffen en de circulariteit onder de aandacht te brengen, lanceerde Heerde op 7 november 2019 het actieplan ‘Heerde Circulair’. Het plan is een lokale opvolging van het landelijke programma ‘Circulaire economie’. Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers gaan zélf doelstellingen en acties bedenken. Ideeën voor circulariteit zijn er genoeg, verwacht Cegerek. “Er zijn nu al allerlei initiatieven gaande. Sloopbedrijf Lagemaat zet materialen opnieuw in, productiebedrijf Bitufa ontwikkelde uit afval de loodvervanger Leadex en drukkerij Koninklijke Van der Most werkt met duurzaam papier. En biowinkel Puur gaat oesterzwammen kweken op koffiedik uit het gemeentehuis.”

Laagfrequent inzamelen

Naast de initiatieven van inwoners en ondernemers, onderneemt de gemeente zelf actie. Afgelopen zomer is begonnen met laagfrequent inzamelen. “In plaats van iedere vier weken, haalt ROVA iedere zes weken restafval op”, zegt Cegerek. “Dat stimuleert om beter te scheiden. Tegelijk met de invoering zijn ondergrondse containers geplaatst, voor het geval de minicontainer vol is. Inwoners kunnen hun restafval dus altijd kwijt. Ze betalen voor iedere storting. Net als voor iedere keer dat ze hun minicontainer aan straat zetten.”

Het plan voor laagfrequent inzamelen ontwikkelde de gemeente samen met ROVA. “In de werkgroep zaten mensen van beleid, uitvoering en communicatie. ROVA en de gemeente vullen elkaar goed aan”, zegt Perlot. “Er was

Wethouder Cegerek plaatst eerste ondergrondse container

bijvoorbeeld een verzoek van een inwoner om een ondergrondse container een paar honderd meter verderop te plaatsen. Wij keken wat we daarmee konden qua locatie en ROVA bekeek het qua inzamelroutes. Samen kwamen we tot een oplossing.”

“Samen kwamen we tot een oplossing”

Ook in de communicatie gaf ROVA advies. “Een leuk voorbeeld is dat ROVA aanraadt dat ik zelf de eerste container zou plaatsen, met een hijskraan”, zegt de wethouder met een lach. “Zo’n ludieke actie vestigt aandacht op de nieuwe manier van inzamelen.”

ROVA hielp ook voorlichtingsavonden voor inwoners organiseren. “ROVA weet alles van afval en hoe de inzamelsystemen werken”, zegt Perlot. “Tijdens voorlichtingsavonden voor inwoners lichtten zij de praktische zaken toe, zoals de pasjes voor de ondergrondse containers. Op alle vragen hebben ze antwoord. Ze hebben vergelijkbare processen namelijk al in veel meer gemeenten meegemaakt.”

De eerste bevindingen rondom laagfrequent inzamelen zijn positief. “We zien een stijging in de aanvragen om de kleine gft-containers te ruilen voor grote, want doordat inwoners beter scheiden, hebben ze meer gft”, zegt Cegerek.

Ruil-app

Om inwoners te helpen consumeren, doet Heerde mee aan de pilot van een ruil-app, ontwikkeld door onder meer de Radbouduniversiteit. “De een heeft tuinstoelen over, de ander statiefen en weer een ander een tas met kleding. Ook zijn er mensen die willen oppassen of een ander een lift kunnen geven. Dat aanbod kun je ruilen via de app”, zegt de wethouder.

Toekomst

Om het consumenten nog makkelijker te maken om afval en grondstoffen te scheiden en circulair te handelen, zijn volgens Cegerek ook op landelijk en Europees niveau maatregelen nodig. “Ik geloof in financiële prikkels. Als kamerlid heb ik in 2015 de afschaffing van het statiegeld voorkomen. Ik hoop dat Nederland nu ook statiegeld invoert op blikjes en kleine flesjes. Daarnaast hoop ik dat elektrische apparaten naast een energieprestatielabel ook een eco-designlabel krijgen, dat vertelt hoe recyclebaar het product is. Dan weet de consument wat hij koopt. Ten slotte pleit ik voor een verpakkingentax voor fabrikanten en een veel kleinere scala aan toegestane plastics in verpakkingen. Dat vermindert verpakkingen en maakt scheiden en recyclen makkelijker.” ■

Van stortplaats naar zonnepark

“Ik sta op stortplaats Bovenveld in de gemeente Hardenberg waar we een zonnepark plaatsen voor het opwekken van energie. Een leerzame ervaring, waarbij we met veel disciplines tot een mooi eindresultaat zijn gekomen. De grootte van het park is zo gekozen dat het milieubrengstation en de huidige stort- en overslagactiviteiten ongestoord kunnen worden voortgezet. Alle vergunningen zijn rond en we verwachten dat eind 2020 circa 15.000 zonnepanelen op de afgewerkte heuvel staan. Deze leveren ongeveer 5,4 megawatt op, vergelijkbaar met de energiebehoefte van 1.600 huishoudens. Een mooie gedachte om van de stortplaats iets duurzaam te maken! Zo hoeven we minder fossiele brandstoffen aan te spreken.” ■

Henk Schuurer
Manager
afvalverwerking

Verbonden ■ Vakmanschap ■ Vooruitstrevend

Samen aan de slag met de kwaliteit van grondstoffen

Het gaat goed met afval scheiden en grondstoffen inzamelen. In Nederland als geheel en ook in de ROVA-gemeenten. Veel van onze gemeenten hebben de VANG-doelstellingen voor 2020 gehaald: minimaal 75 procent afvalscheiding en maximaal 100 kilo restafval per inwoner. Tegelijkertijd staat de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen onder druk, vooral bij pmd, gft en textiel. Deze ontwikkeling zien we zowel bij ROVA als op landelijk niveau.

ROVA begint samen met gemeenten project #Terugwinnaars

De wereldwijde vraag naar grondstoffen neemt toe. De wereldbevolking blijft groeien en daarmee de consumptie ook. Hierdoor wordt circulariteit, oftewel grondstoffen steeds opnieuw benutten voor nieuwe producten, steeds belangrijker. ROVA wil daarom de kwaliteit van grondstoffen verbeteren. En dat heeft zo zijn uitdagingen. Soms zijn grondstoffenstromen te vervuild om goed te kunnen recyclen en waar recycling

mogelijk is, stellen nieuw te maken materialen hoge eisen aan de kwaliteit.

Vooral de recycling van kunststof verpakkingsafval illustreert dit. Hoewel meer dan de helft van het verpakkingsafval door inwoners apart wordt gehouden voor recycling, valt de daadwerkelijke recycling tegen. Een van de redenen is dat bijna dertig procent van de

Kick-off #Terugwinnaars met gemeenten

verpakkingen slecht recyclebaar is. De beschermende functie van een verpakking, de marketingeisen en de kostprijs wegen voor producenten vaak zwaarder dan wat er na gebruik mee gebeurt. Maar, daar komt verandering in. Binnen het World Economic Forum hebben multinationals te kennen gegeven dat ze voor 2030 alle verpakkingen recyclebaar willen maken.

Samen voor betere grondstoffenstromen

Ook ROVA, collega-inzamelaars, bedrijven en overheden zetten zich in voor betere grondstoffenstromen. Er zijn nieuwe afspraken gemaakt in de Raamovereenkomst verpakkingen (2013-2022) voor de verbetering van de kwaliteit van pmd. Een van de speerpunten is duidelijkheid voor inwoners, over wat wel en niet bij het pmd hoort. Het voorstel is om de recycledoelstelling te verhogen.

“Met name gft-afval en textiel zijn kwetsbaar voor vervuiling”

Rijkswaterstaat heeft onlangs de kwaliteit van de deelstromen gft, papier, glas en textiel onderzocht. Daaruit bleek dat met name gft-afval en textiel kwetsbaar zijn voor vervuiling. Bovendien verdwijnen grondstoffen nog te vaak via het restafval uit het zicht. Huishoudelijk textiel bijvoorbeeld, wordt voor slechts dertig procent gescheiden ingezameld. De staatssecretaris komt met een plan om de kwaliteit van gft en compost te verbeteren én de hoeveelheid ingezameld gft-afval te laten groeien.

En in het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie is de textielketen bestempeld als icoonproject. In een gecombineerd ‘Aanvalsplan’ wordt betere inzameling van gft-afval en textiel aangepakt. De acties uit dit aanvalsplan worden vanuit het Uitvoeringsprogramma VANG-HHA door Rijkswaterstaat, NVRD en Vereniging Afvalbedrijven (VA) uitgevoerd.

Creatief en innovatief #Terugwinnaars

ROVA werkt ondertussen samen met inwoners en gemeenten aan het verbeteren van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen. Hiervoor is het programma #Terugwinnaars ontwikkeld. #Terugwinnaars is een wijkgerichte maatwerkaanpak met circulariteit als gezamenlijke bestemming. Daarbij is aan de voorkant geen precieze route vastgelegd, die bepalen we gaandeweg. We richten onze aandacht op de wijken waar verbetering mogelijk en gewenst is. We laten inwoners zien dat goed gescheiden afval waarde heeft als nieuwe grondstof. We gaan met afvalcoaches de wijk in, horen van gemeenten wat speelt, pakken ideeën van inwoners op en ontdekken al doende oplossingen. En we blijven kennis van inwoners vergroten. Bijvoorbeeld door te laten zien wat met de grondstoffen gebeurt. Denk daarbij aan gieters, bloempotten en ROVA-containers, gemaakt van gerecycled pmd. Wie doorheeft wat we allemaal kunnen maken van ‘afval’, gaat het als grondstof zien.

En last but not least: ervaringen in de ene wijk of gemeente nemen we mee naar de volgende. Dus #Terugwinnaars betekent samen leren en innoveren, waardoor het succes van de aanpak jaar op jaar groeit. ■

“De raad stemde unaniem in met ons groenbeleidsplan”

Gemeente Zwartewaterland schroefde in samenwerking met ROVA het onderhoudsniveau van het beheer buitenruimte op van C naar B. Eline ten Kate (groenregisseur gemeente Zwartewaterland) en Henk van Dijk (regiomanager beheer buitenruimte regio IJssel-Vecht ROVA) vertellen hoe ze dat voor elkaar kregen én hoe het groenbeleidsplan enthousiast werd ontvangen door de raad.

Henk van Dijk

*Regiomanager
beheer buitenruimte
regio IJssel-Vecht ROVA*

Hoe stond gemeente Zwartewaterland er een paar jaar geleden voor, qua groenonderhoud?

ELINE TEN KATE: “We zijn in 2012 van onderhoudsniveau B naar het lagere onderhoudsniveau C gegaan. In de jaren daarna werd dit goed zichtbaar, bijvoorbeeld door kale plekken en meer onkruid in de beplantingen en achterstand in het onderhoud van bosplantsoenen en bomen. Inwoners deden er melding van. En bij de gemeenteraad bestond in 2017 ook de wens om het groen weer naar een hoger onderhoudsniveau te tillen.”

HENK VAN DIJK: “Onderhoudsniveau C houdt in dat er bijvoorbeeld meer onkruid mag staan, waardoor minder geschoffeld wordt; de mannen die het beheer doen, plukken het onkruid en laten het los liggen. Soms verspreidt het zich daardoor dan juist.”

Wanneer ging het roer om?

ELINE TEN KATE: “In 2018 heeft de gemeenteraad een financiële impuls beschikbaar gesteld om het openbaar groen weer op B-niveau te krijgen. Daarmee werken wij in de periode 2018-2020 het achterstallig onderhoud weg. En vanaf 2019 onderhouden wij het openbaar groen weer structureel op B-niveau. De achterstand in het boomonderhoud pakken we momenteel ook aan. ROVA

heeft een inventarisatie van de bomen uitgevoerd en per boom een onderhoudsplanning gemaakt. In 2019 is ROVA's bomenploeg met het structureel boomonderhoud begonnen."

HENK VAN DIJK: "Dat biedt inzicht in wat nodig is voor duurzaam boomonderhoud én geeft een indicatie van de onderhoudskosten."

ELINE TEN KATE: "Overigens zijn de kosten van goed onderhoud uiteindelijk lager dan de kosten door achterstallig onderhoud. Dat hebben we wel gemerkt na een paar jaar onderhoudsniveau C."

HENK VAN DIJK: "Slecht onderhoud is kapitaalvernietiging. Het vermindert de kwaliteit van beplanting, maar ook die van trottoirs, want de wortels van onkruid duwen de bestrating op."

"Goed onderhoud betekent lagere kosten"

Wat is jullie doel?

ELINE TEN KATE: "We willen naar toekomstbestendig openbaar groen, met robuuste groenstructuren in de gemeente. Nieuwe planten en bomen zó planten, dat ze goed tot

wasdom komen. En nieuwe bomen met regelmaat snoeien. Ook willen we groen dat leeft en verbindt: de seizoensveranderingen moeten zichtbaar zijn en inwoners mogen een stukje openbaar groen adopteren."

Hoe kwamen jullie tot de inhoud van het groenbeleidsplan?

ELINE TEN KATE: "De inhoud kwam tot stand dankzij bijeenkomsten met inwoners, de raad en belangenpartijen zoals IVN, de Bomenstichting, Historische Verenigingen en Industriekringen. We hebben acht thema's gekozen, waaronder bijvoorbeeld biodiversiteit, klimaatadaptatie, inwonersparticipatie, inrichting en beheer. Het plan is vervolgens gevoed met de kennis en ervaring van ROVA en de gemeente. Het plan geeft handvatten voor het groen, maar ook voor bijvoorbeeld onze omgevingsvisie. We hebben het plan zo gemaakt, dat inwoners en raadsleden hun input erin herkennen. Bewoners wilden bijvoorbeeld beleving: meer kleur, besjes voor de vogels en snoeihout voor egeltjes. Daar zorgen we nu voor."

Hoe geven jullie invulling aan de actuele thema's klimaatadaptatie en biodiversiteit?

HENK VAN DIJK: "Hoe meer groen in een wijk, hoe beter je de toekomstige extremen in het klimaat kunt opvangen. Veel gras levert bijvoorbeeld capaciteit op om hevige regen op te vangen. En bomen leveren schaduw en koelte op extreem hete dagen. In de toekomst overweegt de gemeente vanwege de biodiversiteit

Eline Ten Kate

*Groenregisseur gemeente
Zwartewaterland*

“Optimale afstemming met onze eigen medewerkers”

ecologisch bermbeheer. Dan wordt onder andere de maaifrequentie aangepast, zodat vlinders en bijen meer kans krijgen.”

Hoe kijken jullie terug op jullie intensieve samenwerking van de afgelopen drie jaar?

HENK VAN DIJK: “ROVA is trots op het groenbeleidsplan, dat we dankzij goede onderlinge samenwerking hebben kunnen maken. We doen nu negen jaar beheer buitenruimte in een aantal gemeenten. Vergeleken met de grondstoffeninzameling is ROVA dus nog ‘jong’ op dit vlak. Een plan als dit bewijst dat we desalniettemin expertise hebben.”

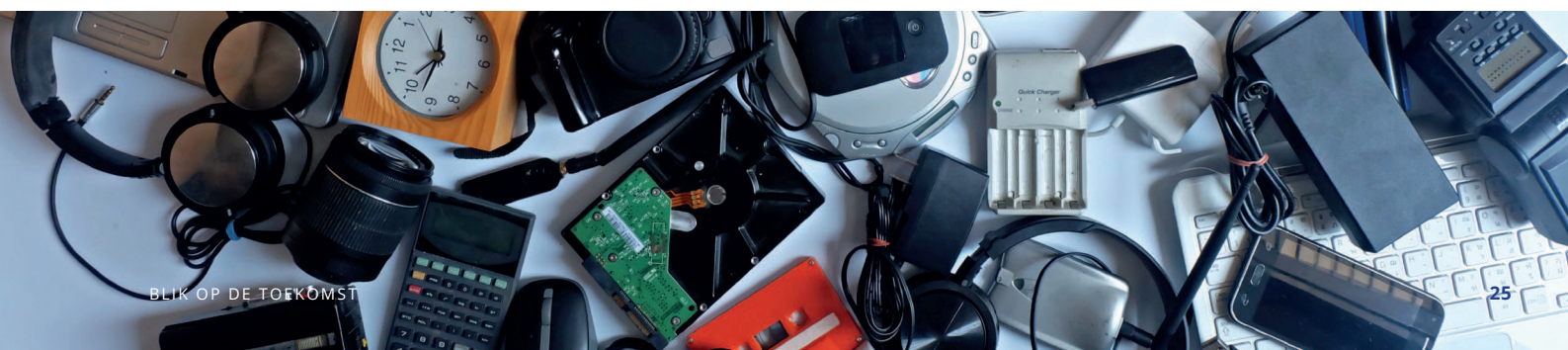
ELINE TEN KATE: “De raad stemde inderdaad unaniem in met ons plan. Wij zijn er trots op dat we de basis van het groenbeleidsplan samen met onze inwoners hebben gelegd. In het groenbeheerplan gaan wij nu onze visie en ambities concreet uitwerken. Ik vind het fijn om op ROVA's kennis terug te kunnen vallen. En dat we voor veel dingen bij één partij terecht kunnen: voor groenonderhoud, onkruidbestrijding op verharding, machinaal vegen en kolkenreiniging. De teamleider van ROVA opereert deels vanaf de gemeentewerf, waardoor er directe kennisuitwisseling is en optimale afstemming met onze eigen medewerkers in de buitenruimte.” ■

In de grondstoffenalliantie CirkelWaarde werkt ROVA samen met Circulus-Berkel en AVU aan het circulair innoveren met huishoudelijke grondstoffen. Dit doen we door gezamenlijk in te kopen en kennis te ontwikkelen en te delen, bijvoorbeeld via proefprojecten. Hierbij richten we ons op vijf stromen: Biogeen afval (gft), elektronica-afval (e-waste), kunststoffen, luiers en textiel. In deze Rovisie geven we graag een update over de stromen e-waste en kunststoffen.

Meedraaien in het programma 'Van Verpakking naar Grondstof'

of we straatkolken (de putten in de straat waar regenwater in wegloopt) van gerecycled verpakkingsplastic kunnen maken. In dit project hebben we veel geleerd over de materiaaleisen van straatkolken en de mate

waarin gerecycled verpakkingskunststof hieraan kan voldoen. Helaas is het ons niet gelukt om binnen de looptijd van het programma tot een Proof of Concept te komen. Er is eind 2019 een voorstel ingediend voor een Regiodeal voor de regio Zwolle. Hierin hopen we de lessen uit het straatkolken-project te kunnen toepassen. Dit willen we doen door gemeenten te helpen producten in te kopen, gemaakt van gerecycled huishoudelijk plastic. ■

BLIK OP DE TOEKOMST

ROVA Groentour steeds beter

Ruim 6.000 scholieren van groep 6, 7 en 8 kwamen in het schooljaar 2018-2019 met de Groenbus naar ROVA in Zwolle of Amersfoort voor de Groentour. Dat aantal stijgt in de toekomst waarschijnlijk nog verder, want sinds oktober 2019 ontvangen wij ook leerlingen uit de Achterhoek op onze vestiging in Winterswijk.

Om zoveel mogelijk scholen in te kunnen plannen, hebben we onze werkwijze geactualiseerd. Steeds vaker kennen scholen een continuurooster. Dat betekent dat kinderen tussen de middag niet naar huis gaan om te eten en dat ze 's middags eerder vrij zijn. Daarom zet de bus tegenwoordig halverwege de schooldag de tweede groep kinderen bij ROVA af, voordat de eerste groep instapt voor de terugreis. Zo kunnen we twee groepen per dag ontvangen.

Aan het begin van dit schooljaar lanceerden we ook een nieuwe manier van reserveren: leerkrachten kunnen nu zelf

op de website een dagdeel uitkiezen. Dat maakt het reserveren van de Groentour makkelijker én klantvriendelijker.

Leerkrachten waardeerden de Groentour afgelopen schooljaar gemiddeld met een 8,7; een prachtig rapportcijfer. In de komende maanden onderzoekt een groep studenten van Hogeschool Windesheim welke onderdelen van de Groentour we kunnen verbeteren. Zo willen we het bezoek aan ROVA nóg beter laten aansluiten bij de behoefte van scholen en leerlingen. ■

De vernieuwde ROVA-app

In november hebben we de nieuwe ROVA-app gelanceerd. Deze app helpt onze inwoners om hun afval- en grondstofzaken gemakkelijker, overzichtelijk en snel te regelen. Bovendien staat ROVA via de app altijd in contact met onze inwoners; we kunnen op ieder moment push-notificaties versturen. Loopt bijvoorbeeld de inzameling vertraging op, dan kunnen we inwoners hierover tijdig informeren.

Afvalcoach gaat digitaal

Afvalcoach Hans Beumer is vanwege de invoering van Omgekeerd inzamelen geregeld in de straten van gemeente Amersfoort te vinden. Hij inspecteert bijplaatsingen en beoordeelt de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen bij zowel hoogbouw- als laagbouwlocaties. Om gericht per locatie verbeteringen te plannen en uit te voeren en te controleren of het gewenste resultaat wordt bereikt, wordt dat proces in een pilot gedigitaliseerd. De applicatie is zo goed als klaar om te gebruiken.

Het continu verbetersteam van ROVA maakt voor het ontwikkelen van de applicatie gebruik van het programma Jewel, dat ROVA al inzet voor het plannen van strooi- en inzamelroutes.

Voor de inspecties op bijplaatsingen zijn alle locaties ingelezen. Er zijn routes langs 'hotspots' (locaties waar veel wordt bijgeplaatst) waar we met een vaste frequentie inspecteren. En er zijn schouwroutes (inspectieroutes) per wijk waar we eenmalige inspecties doen. Deze routes worden ingepland in de agenda.

De afvalcoach kan per locatie bijzonderheden registreren en van daaruit acties in gang zetten. Bij een bijplaatsing wordt bijvoorbeeld het aantal zakken geregistreerd of wordt de BOA van de gemeente ingeschakeld. Ook kunnen foto's worden toegevoegd.

En er zijn, ten opzichte van de vorige app, nog meer extra mogelijkheden. Zo kunnen inwoners met de app afspraken inplannen om grof huishoudelijk afval of grof tuinafval op te laten halen, eenvoudig opzoeken welk materiaal in welke afval- of grondstoffenstroom thuishoort en op een kaart de dichtstbijzijnde container vinden.

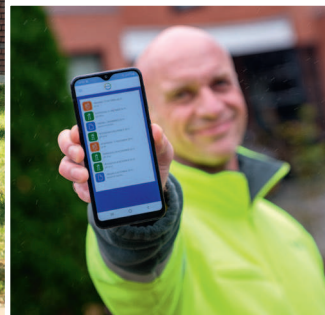
De app is een compleet diensten- en communicatiekanaal en dit kanaal willen we de komende jaren verder

Bij de inspecties op de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen kan door de applicatie direct op locatie een afwijking in de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen worden geregistreerd.

Daarnaast wordt de applicatie gebruikt om per wijk bij de invoering van Omgekeerd inzamelen de ingezamelde kwaliteit te registreren. We lopen dan 2 tot 3 keer vooruit tijdens de inzameling om de containers te inspecteren. De eerste ronde is een nulmeting voor de volgende rondes. Door deze werkwijze kan de voortgang op de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen goed gemonitord worden. ■

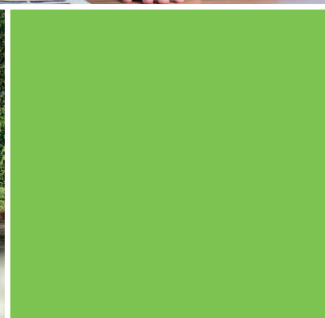

doorontwikkelen. Naast het digitaliseren van diensten, onderzoeken we hoe we de huidige diensten via andere systemen kunnen koppelen en automatiseren tot één platform binnen de app. Op deze manier bieden we inwoners 24 uur per dag service. Natuurlijk blijven we ook gewoon telefonisch bereikbaar voor inwoners die daaraan behoefte hebben. ■

ROVA werkt als
maatschappelijke
onderneming samen met
inwoners en gemeenten
aan een mooie en
schone omgeving, nu en
in de toekomst.

WWW.ROVA.NL

mooi voor
elkaar.